

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI – 4101-012-04/2014

P/14/042

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/042 – Poszukiwanie osób zaginionych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 lipca 2012 r. do dnia zakończenia kontroli.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Krzysztof Kopeć, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90220 z dnia 16 lipca 2014 r. (Dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Komisariat Policji w Chęcinach, ul. Radkowska 29, 26-060 Chęciny (dalej: Komisariat lub KP Chęciny).
Kierownik jednostki kontrolowanej	St. asp. Arkadiusz Nowak, p.o. Komendant Komisariatu w Chęcinach, od 16 czerwca 2014 r. (dalej: p.o. Komendant), wcześniej: asp. Michał Lipiec Komendant Komisariatu w Chęcinach od 15 grudnia 2011 r. do 16 czerwca 2014 r. (Dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie ¹ działalność Komisariatu Policji w Chęcinach w zakresie poszukiwań osób zaginionych prowadzonych w kontrolowanym okresie.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Podstawą sformułowania powyższej oceny była negatywna ocena wykonywanych przez Komisariat działań związanych z poszukiwaniami osób zaginionych, na którą wpływ miało nieprzyjęcie zawiadomienia o zaginięciu osoby w przypadku jednej informacji otrzymanej drogą telefoniczną z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Podzamczu Chęcińskim (dalej: MOW w Podzamczu), rozpoczęcie czynności poszukiwawczych w dwóch kontrolowanych sprawach, z blisko sześć- i czteromiesięczną zwłoką. W KP Chęciny, w przypadku sześciu z 24 skontrolowanych spraw, czynności poszukiwawcze prowadzono w sposób niezgodny z postanowieniami § 3 ust. 1 i 2 zarządzenia nr 124 Komendanta Głównego Policji z 4 czerwca 2012 r. w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanych zwłok oraz szczątków ludzkich ² (dalej: zarządzenie nr 124), poprzez zaniechanie sporządzenia stosownego formularza zawiadomienia o zaginięciu, o którym mowa w § 3 ust. 1 i 2 zarządzenia nr 124 oraz dokonanie rejestracji osoby zaginionej, pomimo braku formalnej podstawy. Stwierdzone nieprawidłowości polegały również na niezgodnym z postanowieniami § 10 ust. 3 zarządzenia nr 124 zaniechaniu kontynuowania poszukiwań w zakresie właściwym dla osób zaginionych kategorii II ³ w przypadku

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. Urz. KGP poz. 29 ze zm.

³ W § 2 ust. 1 pkt 2-4 zarządzenia nr 124 wprowadzono i zdefiniowano trzy kategorie osób zaginionych:

czterech spraw, w których w ciągu 30 dni od zgłoszenia zawiadomienia nie doszło do odnalezienia osób zaginionych kategorii III, przekazaniu dwóch wniosków o wszczęcie poszukiwania za granicą w sposób niezgodny z postanowieniami § 13 zarządzenia nr 124. W Komisariacie, w przypadku pięciu z 24 skontrolowanych spraw, wprowadzano także do Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (dalej: KSIP) informacje o zakończeniu poszukiwań, z nieuzasadnioną zwłoką wynoszącą od 75 do 261 dni w stosunku do faktycznej daty odnalezienia poszukiwanej osoby oraz zaniechano oznaczenia kodu genetycznego materiału biologicznego pochodzącego od osoby zaginionej w przypadku dwóch skontrolowanych spraw w terminie 180 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu wynikającym z postanowień § 9 ust. 2 pkt 4 zarządzenia nr 124.

Na wydanie negatywnej oceny ogólnej nie miała wpływu pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości ocena współpracy KP Chęciny z innymi podmiotami. Stwierdzona nieprawidłowość w tym obszarze polegała na niepodjęciu, w przypadku jednej z kontrolowanych spraw, działań monitorujących mających na celu uzyskanie od podmiotów pozapolicyjnych żądanych przez siebie informacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania związane z poszukiwaniami osób zaginionych

1.1. Uwarunkowania organizacyjne prowadzenia działań związanych z poszukiwaniami osób zaginionych w kontrolowanej jednostce

Opis stanu
faktycznego

KP Chęciny jako jednostka organizacyjna podległa Komendzie Miejskiej Policji w Kielcach (dalej: KMP w Kielcach) zobowiązana została decyzją nr 198/2013 Komendanta Miejskiego Policji w Kielcach z 19 września 2013 r. w sprawie zapewnienia należytej i sprawnej realizacji poszukiwań osób zaginionych przez KMP w Kielcach (dalej: decyzja nr 198) do prowadzenia poszukiwań osób zaginionych kategorii I zgodnie z ww. aktem. W oparciu o § 2 decyzji nr 198 odpowiedzialnym za przyjęcie zawiadomienia o zaginięciu, zakwalifikowanie osoby zaginionej do danej kategorii oraz czynności określone w § 5 i § 9 zarządzenia nr 124 był Komendant Komisariatu Policji na terenie którego zgłoszono zaginięcie. Zgodnie z § 5 decyzji nr 198 w przypadku kiedy czynności poszukiwawcze określone w § 2 decyzji nie przyniosą pozytywnego efektu, najpóźniej trzeciego dnia od chwili zgłoszenia zaginięcia Komendant Komisariatu po przeprowadzonym sprawdzeniu materiałów pod kątem ich kompletności przekazuje sprawę do Wydziału Kryminalnego KMP w Kielcach celem jej dalszego prowadzenia. Na mocy ww.

1. Osoba zaginiona kategorii I – oznaczała osobę, która opuściła nagle ostatnie miejsce swojego pobytu w okolicznościach uzasadniających podejrzenie popełnienia na jej szkodę przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności, albo uzasadniających podejrzenie zagrożenia dla jej życia, zdrowia lub wolności.

2. Osoba zaginiona kategorii II – oznaczała osobę, która opuściła ostatnie miejsce swojego pobytu w okolicznościach nieuzasadniających niezwłocznej potrzeby zapewnienia ochrony jej życia, zdrowia lub wolności, albo udzielenia pomocy.

3. Osoba zaginiona kategorii III, oznaczała:

a) osobę małoletnią, której zaginięcie było samowolnym oddaleniem się w wyniku kolejnej ucieczki z domu rodzinnego, domu dziecka lub ośrodka opiekuńczego, bądź innej tego rodzaju placówki, w której przebywała ona na mocy orzeczenia sądu i nie była pozbawiona wolności, o ile nie zachodziły przesłanki zaliczenia do kategorii I,

b) osobę pełnoletnią, która w związku z przymusowym umieszczeniem jej przez uprawniony organ w szpitalu psychiatrycznym, domu pomocy społecznej, środowiskowym domu samopomocy lub innej tego rodzaju placówce samowolnie oddaliła się ze wskazanego miejsca pobytu, o ile nie zachodziły przesłanki zaliczenia do kategorii I,

c) osobę małoletnią zaginioną w związku z tzw. "porwaniem rodzicielskim", o ile nie zachodziły przesłanki zaliczenia do kategorii I.

decyzji Komisariat w kontrolowanym okresie przekazał trzy sprawy⁴ osób zaginionych kategorii I do dalszego prowadzenia przez Wydział Kryminalny KMP w Kielcach. KMP w Kielcach zapewniała również służbę dyżurną dla KP Chęciny, z uwagi na fakt, że struktura organizacyjna Komisariatu nie przewidywała całodobowej służby dyżurnej.

(Dowód: akta kontroli str. 11-16, 306)

Prowadzenie poszukiwań osób i rzeczy i/lub identyfikacja osób i zwłok zgodnie z postanowieniami Regulaminu Komisariatu Policji w Chęcinach (§ 8) należały do zakresu działania Referatu Kryminalnego. Zadania w ww. zakresie w kontrolowanym okresie prowadziło pięciu funkcjonariuszy KP Chęciny: czterech policjantów Referatu Kryminalnego oraz jeden funkcjonariusz Referatu Prewencji. Zakresy ich obowiązków obejmowały następujące kwestie związane z poszukiwaniem osób:

- kierowanie poszukiwaniami za osobami zaginionymi (kierownik Referatu Kryminalnego);
- prowadzenie czynności poszukiwawczych i dokumentacji w tym zakresie zgodnie z obowiązującymi przepisami (referent 1 w Referacie Kryminalnym);
- prowadzenie poszukiwań operacyjnych (detektyw 2 i asystent 2 w Referacie Kryminalnym);
- znajomość wykazu osób poszukiwanych i zaginionych z terenu działania Komisariatu i dążenie do ustalania tych osób w czasie służby patrolowo – obchodowej (policjant 3 w Referacie Prewencji).

(Dowód: akta kontroli str. 17-31)

W badanym okresie stanowisko kierownika Referatu Kryminalnego zajmował st. asp. Arkadiusz Nowak (od 16 czerwca 2014 r. p.o. Komendant), a nadzór nad realizacją zadań przez Referat Kryminalny sprawował asp. Michał Lipiec Komendant KP Chęciny (od 16 czerwca 2014 r. przebywa na szkoleniu zawodowym dla absolwentów szkół wyższych w Szczytnie).

(Dowód: akta kontroli str. 3-5, 17-31)

Średni staż pracy w Policji funkcjonariuszy, którzy prowadzili w KP Chęciny czynności poszukiwawcze i/lub związane z identyfikacją NN zwłok wynosił 12 lat, z tego przy prowadzeniu czynności poszukiwawczych i/lub identyfikacji NN zwłok – 21 miesięcy.

(Dowód: akta kontroli str. 17)

Spośród pięciu funkcjonariuszy KP Chęciny prowadzących w badanym okresie (od 1 lipca 2012 r. do 30 czerwca 2014 r.) czynności poszukiwawcze i/lub związane z identyfikacją NN zwłok dwóch policjantów odbyło 22 lipca 2014 r. jednodniowe szkolenie zorganizowane przez Komendę Miejską Policji w Kielcach: *Poszukiwanie osób zaginionych wg zarządzenia 124 KGP*.

(Dowód: akta kontroli str. 32)

W KP Chęciny nie były prowadzone audyty oraz kontrole zewnętrzne w zakresie prowadzonych przez jednostkę spraw związanych z poszukiwaniem osób zaginionych.

(Dowód: akta kontroli str. 33-40)

Nadzór nad prowadzeniem poszukiwań osób zaginionych, polegający na analizowaniu materiałów zawartych w teczkach poszukiwań osób zaginionych oraz

⁴ OIO-7552734J, OIO-55475847T, OIO-1330294873H.

zleceniu czynności do wykonania, udokumentowany wpisami do kart nadzoru prowadził kierownik Referatu Kryminalnego w uzgodnieniu z Komendantem.

(Dowód: akta kontroli str. 297,306-307)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Przyjmowanie zawiadomień o zaginięciu osoby

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą (od 1 lipca 2012 r. do 9 września 2014 r.) KP Chęciny prowadził 37 spraw poszukiwań osób zaginionych, z tego pięć spraw dotyczyło poszukiwań osób zaginionych, którym nadano kategorię I, 10 spraw osób zaginionych zakwalifikowanych do kategorii II oraz 22 poszukiwania osób zaginionych kategorii III. Spośród 10 poszukiwań osób zaginionych, którym nadano kategorię II, cztery poszukiwania miały związek z wyjazdem osoby zaginionej za granicę.

(Dowód: akta kontroli str. 40-41)

W kontrolowanym okresie pracownicy MOW w Podzamczu, zgłosili drogą telefoniczną (telefonogram) do KP Chęciny oraz posterunków Policji w miejscach zameldowania wychowanków 54 informacje o zaginięciu osoby (46 informacji potwierdzonych kopią telefonogramu), z tego 37 zawiadomień dotyczyło samodzielnego oddalenia się wychowanków z terenu MOW w Podzamczu (29 informacji potwierdzonych kopią telefonogramu), 17 zawiadomień związanych było z brakiem powrotu wychowanków z udzielonej przepustki.

(Dowód: akta kontroli str. 46-94)

W przypadku 51 informacji o zaginięciu otrzymanych z MOW, KP Chęciny lub jednostka Policji w miejscu zameldowania wychowanka, przyjęła i zarejestrowała zawiadomienie o zaginięciu w KSIP. W przypadku trzech informacji, nie dokonano przyjęcia zawiadomienia, a osoby zaginione nie zostały zarejestrowane w KSIP.

W sprawie zaginionej Piotra R. telefonogram z ośrodka nr MOW.III.4361.4.2013 nie dotarł do KP Chęciny. Ww. telefonogram dotarł do Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku (jednostki Policji w miejscu zamieszkania zaginionej). Komendant Miejski Policji w Białymstoku wyjaśnił, że Wydział Prewencji KMP w Białymstoku nie wszczął poszukiwań i nie dokonał rejestracji zaginionej w KSIP, gdyż obowiązek ten na podstawie § 8 zarządzenia pf-670/11 Komendanta Głównego Policji z 7 czerwca 2011 r. spoczywał na Komisariacie Policji w Chęcinach.

W sprawach nieletnich Pawła M. i Marcina G. telefonogramy z MOW wpłynęły do KP Chęciny i jednostek Policji w miejscu zameldowania wychowanków MOW. W przypadku Pawła M., mimo braku rejestracji zaginionej w KSIP KP Chęciny zwrócił się do jednostki policji w miejscu zamieszkania o ustalenie czy nieletni przebywa w miejscu zamieszkania. W przypadku Marcina G. żadna z jednostek policji nie podjęła poszukiwań nieletniego. Pierwszy zastępca Komendanta Miejskiego Policji w Tarnobrzegu wyjaśnił, że zgodnie z § 8 zarządzenia pf-670/11 Komendanta Głównego Policji z 7 czerwca 2011 r. poszukiwania prowadzi jednostka właściwa miejscowo dla miejsca z którego nieletni oddalił się samowolnie lub do którego nie powrócił w wyznaczonym terminie.

(Dowód: akta kontroli str. 62, 66-67, 90, 211, 215, 299-300, 304, 309-316)

Kontrolą w zakresie przyjmowania zawiadomień o zaginięciu osoby objęto 24 sprawy⁵, z tego wszystkie postępowania dotyczące poszukiwań osób

⁵ KW-44573/12, KW-48315/12 (OIO-1330397841W), KW-55856/12, KW-56144/12, KW-67506/12, Ldz-KPC-MG-5473/163/12, KW-30538/13, KW-JED-50485/2013, KW-JED-51976/2013, KW-JED-

zaginionych kategorii I i II prowadzone w kontrolowanym okresie przez KP Chęciny oraz dziewięć spraw osób zaginionych kategorii III.

W przypadku jednej⁶ informacji o zaginięciu osoby kategorii II zgłoszonej przez osobę będącą pod wpływem alkoholu oraz pięciu⁷ informacji o zaginięciu osoby kategorii III przekazanych drogą telefoniczną przez MOW w Podzamczu funkcjonariusz nie sporządził pisemnego formularza zawiadomienia, a jedynie notatkę urzędową. Rejestracja osoby zaginionej w KSIP dokonana została na podstawie ww. notatki.

(Dowód: akta kontroli str. 140, 142, 147, 149, 196, 198)

We wszystkich badanych sprawach dotyczących poszukiwań osób kategorii I i II, funkcjonariusze ustalali dane wymagane § 4 ust. 1 zarządzenia nr 124, za wyjątkiem informacji dotyczących nazwy kont internetowych portali społecznościowych, do których osoba zaginiona należała (nie uzyskano w żadnym ze skontrolowanych przypadków) oraz grupy krwi zaginionego (ustalono jedynie w trzech przypadkach). Jak wyjaśnił Komendant informacji w ww. zakresie nie ustalono z uwagi na fakt, że osoby zgłaszające zaginięcie nie dysponowały danymi w ww. zakresie.

(Dowód: akta kontroli str. 140, 145, 152, 155, 158, 161, 164, 169, 176, 179, 182, 185, 188, 191, 194, 205-206)

W przypadku zgłoszeń dotyczących zaginięć osób kategorii III funkcjonariusze KP Chęciny uzyskali następujące informacje wymienione w formularzu zawiadomienia dotyczącego zaginięć osób kategorii III:

- pełne dane personalne,
- cechy wyglądu zewnętrznego z uwzględnieniem znaków szczególnych,
- opis ubioru z uwzględnieniem znaków lub cech szczególnych,
- wskazanie miejsca i okoliczności zaginięcia,
- prawdopodobną przyczynę zaginięcia.

W siedmiu przypadkach funkcjonariusz nie uzyskał opisu przedmiotów posiadanych w czasie zaginięcia, w tym numeru telefonu komórkowego osoby zaginionej. Jak wyjaśnił p.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak: (...) *nieleżni w momencie umieszczenia w MOW mają zdeponowane aparaty telefoniczne w magazynie MOW, a tym samym nie używają ich w trakcie pobytu na terenie ośrodka, dlatego też w chwili ucieczki nie posiadali ww. telefonów.*

(Dowód: akta kontroli str. 212)

W każdej skontrolowanej sprawie, w sposób prawidłowy zakwalifikowano osobę do jednej z trzech kategorii osób zaginionych, a także zgodnie z wymogami określonymi § 5 ust. 1 zarządzenia nr 124 zawiadomienie bądź informacja o zaginięciu osoby oraz osoba zaginiona zostały zarejestrowane w KSIP. We wszystkich 24 sprawach sporządzano notatkę urzędową, o której mowa w § 5 ust. 1 zarządzenia nr 124.

(Dowód: akta kontroli str. 40-41, 140, 142, 145, 147, 149, 152, 155, 158, 161, 164, 166, 169, 171, 173, 176, 179, 182, 185, 188, 191, 194, 196, 198, 200)

52798/2013, KW-JED-55962/2013, KW-64703/2013, KW-JED-69385/2013, KW-JED-8257/2014, KW-JED-14733/2014, KW-JED-17236/2014, KW-JED-31082/2014, KW-JED-24339/2014, KW-JED-14965/2014, KW-JED-46307/2014, KW-JED-9966/2014, KW-52470/12, KW-48315/12 (OIO-1343897219Y), KW-26398/2014.

⁶ KW-44573/12.

⁷ KW-44573/12, KW-48315/12 (OIO-1330397841W), KW-56144/12, KW-67506/12, KW-52470/12, KW-48315/12 (OIO-1343897219Y).

W przypadku dwóch spraw dotyczących zaginięć zakwalifikowanych do kategorii I, notatka, o której mowa w § 5 ust. 1 Zarządzenia Nr 124, nie została przekazana do Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji, KWP i KMP z powodu natychmiastowego ustalenia miejsca pobytu osób zaginionych.

(Dowód: akta kontroli str. 207)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku sześciu spraw o sygnaturach: KW-44573/12, KW-52470/12, KW-48315/12 (OIO-1330397841W), KW-48315/12 (OIO-1343897219Y), KW-56144/12, KW-67506/12 czynności związane z przyjmowaniem zawiadomień o zaginięciu zostały dokonane w sposób niezgodny z postanowieniami § 3 ust. 1 i 2 zarządzenia nr 124. Na podstawie ww. § 3 ust. 1: *zawiadomienie o zaginięciu osoby, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia, przyjmuje się od osoby uprawnionej bezpośrednio po otrzymaniu takiej informacji. W przypadku otrzymania informacji o zaginięciu osoby drogą telefoniczną, mailową lub pocztową należy niezwłocznie skontaktować się ze zgłaszającym w celu przyjęcia od niego zawiadomienia o zaginięciu osoby. Z postanowień § 3 ust. 2 dotyczących osób zaginionych kategorii III wynika natomiast, że zawiadomienie przyjmuje się bezpośrednio od osoby uprawnionej. W przypadku gdy zawiadomienie od uprawnionej osoby zostało przekazane drogą telefoniczną, mailową lub pocztową, należy sporządzić notatkę urzędową zawierającą informacje wymienione w załączniku nr 2. Sama notatka nie stanowi podstawy do rejestracji osoby zakwalifikowanej do kategorii III jako zaginionej.*

W przypadku ww. spraw:

- po otrzymaniu informacji o zaginięciu osoby nie sporządzono stosownego zawiadomienia o zaginięciu, o którym mowa w § 3 ust. 1 i 2 zarządzenia nr 124;
- rejestracji osoby zaginionej dokonano, pomimo braku sporządzenia stosownego formularza.

(Dowód: akta kontroli str. 140, 142, 147, 149, 196, 198)

Jak wyjaśnił p.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak w przypadku sprawy o sygnaturze KW-44573/12: *powodem braku sporządzenia stosownego zawiadomienia był fakt, iż zgłaszający w pierwszej fazie zgłoszenia znajdował się pod wpływem upojenia alkoholowego, a następnie unikał kontaktu z policjantem, który podejmował czynności w miejscu zamieszkania, jednak nieskutecznie. W przypadku pozostałych spraw: policjant nie zdołał przyjąć protokołu zawiadomienia kat III z uwagi na obciążenie służbami prewencyjnymi-patrole, a w tym okresie osoby te zostały odnalezione.*

(Dowód: akta kontroli str. 205)

Powyższe wyjaśnienia zdaniem NIK nie zasługują na uwzględnienie ponieważ okres jaki upłynął od przyjęcia informacji o zaginięciu osoby do dnia zakończenia poszukiwań umożliwiał w każdym przypadku sporządzenie stosownego formularza zawiadomienia. Okres ten wynosił dla poszczególnych spraw od 12 do 200 dni.

(Dowód: akta kontroli str. 41-42, 141, 146, 195,)

W ocenie NIK niesporządzenie formularza zawiadomienia o zaginięciu w ww. przypadkach mogło wpłynąć na skuteczność prowadzonych czynności poszukiwawczych. Nieprawidłowość ta skutkowała m.in. faktem, nieuzyskania zgody zgłaszającego na opublikowanie na portalu internetowym KGP informacji o zaginięciu, wraz ze zdjęciem zaginionej.

2. W przypadku informacji o zaginięciu Marcina G. oraz Pawła M., które Komisariat otrzymał drogą telefoniczną z MOW w Podzamczu nie dokonano przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu osoby, pomimo że zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 5 i 6 zarządzenia nr 124, dyżurny jednostki Policji, do której zgłosiła się osoba uprawniona, a także każdy pełniący służbę policjant jest zobowiązany przyjąć od osoby uprawnionej zawiadomienie o zaginięciu osoby. W konsekwencji nie sporządzono notatki urzędowej zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 2 zarządzenia nr 124, nie zarejestrowano zawiadomienia oraz osoby zaginionej w ewidencji policyjnej zgodnie z § 5 ust. 1 zarządzenia nr 124. W przypadku zaginięcia Marcina G., nie podjęto również czynności poszukiwawczych określonych w § 9 ust. 3 ww. zarządzenia, tj. nie uzyskano fotografii osoby zaginionej i nie wprowadzono do ewidencji policyjnej, nie opublikowano informacji o zaginięciu osoby wraz z jej zdjęciem na portalu internetowym Komendy Głównej Policji, nie uzyskano informacji umożliwiających podjęcie stosownych działań w związku z poszukiwaniem.

Jak wyjaśnił p.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak jednostkami właściwymi do wszczęcia i prowadzenia poszukiwania były jednostki właściwe wg miejsca zamieszkania dla ww. osób z których nie powrócili z przepustki do MOW, odpowiednio KMP Tarnobrzeg oraz KPP Lipsko. Komendant dodał, że w sprawie Pawła M. KP Chęciny zwrócił się do jednostki właściwej o podjęcie czynności sprawdzających w miejscu zamieszkania na terenie KPP Lipsko. Z informacji przekazanych przez I Zastępcę Komendanta KPP w Lipsku wynika, że podlegli mu funkcjonariusze potwierdzili pobyt zaginionej w miejscu zamieszkania.

Powyższe wyjaśnienia Komendanta nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ wskazują na przyjęcie przez KP Chęciny odmiennego sposobu postępowania w analogicznych sytuacjach. W sprawie Pawła M. KP Chęciny zwróciło się do jednostki policji w miejscu jego zamieszkania, natomiast w przypadku Marcina G. nie podjęto żadnych czynności.

(Dowód: akta kontroli str.211, 304, 309)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, na fakt iż przyjmując zawiadomienie o zaginięciu osoby kategorii III funkcjonariusze KP Chęciny ustalali informacje wymienione w formularzu zawiadomienia dotyczącego zaginięć osób kategorii III, stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia nr 124. Nie wyczerpywało to jednak katalogu danych, o których stanowi § 4 ust. 1 zarządzenia nr 124, tj. m.in.: nie podejmowano działań w celu oznaczania grupy krwi (§ 4 ust. 1 pkt 4 zarządzenia nr 124), uzyskania nazwy kont internetowych portali społecznościowych, do których osoba zaginiona należała (§ 4 ust. 1 pkt 14 zarządzenia nr 124).

1.3. Sposób i zakres prowadzenia poszukiwań (z wyłączeniem poszukiwań zagranicznych)

Opis stanu
faktycznego

W objętych kontrolą pięciu sprawach dotyczących zaginięć osób kategorii I, szybko ustalono miejsca pobytu osób zaginionych. W sprawie nr KW-JED-9966/2014 osoba zaginiona powróciła do miejsca zamieszkania w ciągu dwóch godzin od zgłoszenia. W przypadku postępowania o numerze KW-JED-17236/2014 odnalezienia osoby zaginionej dokonał patrol policji po 11 godzinach od momentu zgłoszenia. W sprawach o sygnaturach KW-JED-46307/2013 oraz KW-55856/12 miejsce pobytu zaginionego ustalono w oparciu o informacje przekazane przez rodzinę w terminie odpowiednio: trzech i 17 godzin od momentu zgłoszenia zaginięcia. W sprawie o sygnaturze KW-JED-14965/2014 poszukiwany samodzielnie zgłosił się na posterunek Policji w ciągu 12 godzin od momentu zgłoszenia zaginięcia.

(Dowód: akta kontroli str. 143-144, 177-178, 186-187, 189-190, 192-193, 227-232)

W przypadku 10 spośród 15 postępowań dotyczących poszukiwań osób zaginionych kategorii II i III funkcjonariusze Komisariatu przeprowadzili czynności wymagane zarządzeniem nr 124 w terminach wynikających z tego zarządzenia. W przypadku czterech spraw o sygnaturach: KW-67506/12, KW-52470/12, KW- 48315/12 (OIO-1330397841W), KW-48315/12 (OIO-1343897219Y) w których nie doszło do odnalezienia osób zaginionych zakwalifikowanych do kategorii III w ciągu 30 od zgłoszenia zawiadomienia nie kontynuowano poszukiwań w zakresie właściwym dla osoby zaginionej kategorii II, natomiast w przypadku jednej sprawy o sygnaturze KW-44573/12 nie podjęto wszystkich czynności wymaganych zapisami zarządzenia nr 124 w przypadku prowadzenia poszukiwań osoby zaginionej kategorii II.

W przypadku pięciu badanych postępowań, pomimo przeprowadzenia czynności poszukiwawczych zgodnie z postanowieniami zarządzenia nr 124 doszło do opóźnienia wynoszącego od 75 do 261 dni przy wprowadzaniu do KSIP informacji o zakończeniu poszukiwań w stosunku do faktycznej daty odnalezienia poszukiwanej osoby.

(Dowód: akta kontroli str. 146, 153-154, 156-157, 159-160, 162-163, 165, 167-168, 170, 172, 199)

W KP Chęciny nie dokonywano typowania zarejestrowanych w KSIP danych dotyczących osoby zaginionej z zarejestrowanymi w tym systemie danymi o ujawnionych NN zwłokach. Jak wyjaśnił p.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak: *brak typowania zarejestrowanych w KSIP danych osób zaginionych z danymi NN zwłok spowodowany jest brakiem specjalistycznego przeszkolenia policjanta realizującego czynności poszukiwawcze.*

W przypadku wszystkich analizowanych postępowań w zakresie poszukiwania osób zaginionych zakwalifikowanych do kategorii I i II odnalezienie osoby następowało odpowiednio w ciągu trzech miesięcy i jednego roku od zgłoszenia zaginięcia.

(Dowód: akta kontroli str. 40-41)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie o sygnaturze KW-44573/12 w sposób nierzetelny prowadzono czynności poszukiwawcze, tj. od czasu zarejestrowania osoby zaginionej kategorii II w dniu 12 sierpnia 2012 r. do dnia 1 marca 2013 r., tj. przez okres 200 dni nie podjęto żadnych działań wymienionych w § 9 ust. 2 zarządzenia nr 124, zgodnie z którym: *W przypadku przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu osoby zakwalifikowanej do kategorii II należy:*

- 1) dokonać rejestracji zawiadomienia o zaginięciu osoby oraz rejestracji osoby zaginionej, zgodnie z treścią § 5;
- 2) uzyskać fotografię osoby zaginionej i wprowadzić do ewidencji policyjnej;
- 3) po uzyskaniu zgody od osoby uprawnionej do złożenia zawiadomienia o zaginięciu, a w przypadku zaginionej osoby małoletniej - rodzica, opiekuna prawnego lub sądu rodzinnego i nieletnich, opublikować informację o zaginięciu osoby wraz z jej zdjęciem na portalu internetowym Komendy Głównej Policji;
- 4) zlecić oznaczenie kodu genetycznego materiału biologicznego pochodzącego od osoby zaginionej lub osób z nią spokrewnionych celem porównania go z profilami zarejestrowanymi w bazie danych DNA w terminie 180 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu;
- 5) podjąć czynności określone w § 3 ust. 7, jeżeli uzasadnia to treść przyjętego zawiadomienia o zaginięciu osoby.

(Dowód: akta kontroli str. 138-139)

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi M. Głuch funkcjonariusz prowadzący sprawę oraz st. asp. Arkadiusz Nowak kierownik Referatu Kryminalnego KP Chęciny, bezpośrednio nadzorujący pracę funkcjonariusza.

Wyjaśniając przyczyny zwłoki w podjęciu czynności p.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak stwierdził, że w sprawie tej *brak było kontaktu ze składającym zawiadomienie, który unikał referenta sprawy, nie zgłaszał się na wezwanie.*

Powyższe wyjaśnienia nie mogą zostać uwzględnione, bowiem zarządzenie nr 124 w § 9 ust. 2 jasno precyzuje czynności jakie należy podjąć w przypadku poszukiwań osoby zaginionej kategorii II, natomiast okres poszukiwania, który w ww. przypadku wynosił 200 dni był wystarczająco długi, aby skontaktować się ze składającym zawiadomienie.

2. W przypadku czterech spraw o sygnaturach: KW-67506/12, KW-52470/12, KW-48315/12 (OIO-1330397841W), KW-48315/12 (OIO-1343897219Y), w których nie doszło do odnalezienia osób zaginionych zakwalifikowanych do kategorii III w ciągu 30 dni od zgłoszenia zawiadomienia nie kontynuowano poszukiwań w zakresie właściwym dla osoby zaginionej kategorii II, pomimo że zgodnie z postanowieniami § 10 ust. 3 zarządzenia nr 124: *Czynności w ramach poszukiwań osób zaginionych zakwalifikowanych do kategorii III prowadzi się w ciągu 30 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu osoby, a następnie kontynuuje jako poszukiwanie osoby zaginionej kategorii II.*

(Dowód: akta kontroli str. 141,148,195,197)

Z wyjaśnień złożonych przez p.o. Komendanta st. asp. Arkadiusza Nowaka wynika, że: (...) prowadzący sprawy nie posiadał wystarczającej wiedzy i nie miał stosownego przeszkolenia w zakresie poszukiwania i identyfikacji osób zaginionych.

3. Spośród 24 poddanych kontroli postępowań w przypadku pięciu doszło do nieuzasadnionej zwłoki przy wprowadzaniu do KSIP informacji o zakończeniu poszukiwań w stosunku do faktycznej daty odnalezienia poszukiwanej osoby. I tak w sprawie:

- KW-55856/12 – zakończenie poszukiwań osoby zaginionej kategorii I w KSIP nastąpiło 117 dni⁸ po ustaleniu miejsca pobytu poszukiwanego;
- KW-48315/12 (OIO-1330397841W) – odwołanie poszukiwań osoby zaginionej kategorii III w KSIP nastąpiło 122 dni⁹ po uzyskaniu informacji z MOW w Podzamczu o powrocie do placówki;
- KW-56144/12 – zakończenia poszukiwań osoby zaginionej kategorii III w KSIP dokonano 101 dni¹⁰ po otrzymaniu informacji z MOW o powrocie do placówki;
- KW-JED-52470 – zakończenie poszukiwań osoby zaginionej kategorii III w KSIP nastąpiło 261 dni¹¹ po otrzymaniu informacji z MOW o doprowadzeniu wychowanka;
- KW-26398/2014 – odwołanie poszukiwań osoby zaginionej kategorii III w KSIP nastąpiło 75 dni¹² po uzyskaniu informacji z MOW o skreśleniu z listy wychowanków.

(Dowód: akta kontroli str. 41-42, 97-98, 133, 229)

Konsekwencją braku odpowiedniej informacji w KSIP w przypadku sprawy nr KW-48315/12 (OIO-1330397841W) było zaangażowanie patrolu KPP Tomaszów

⁸ Odnalezienie – 8 października 2012 r., zakończenie poszukiwań w KSIP – 3 lutego 2013 r.

⁹ Odnalezienie – 3 października 2012 r., zakończenie poszukiwań w KSIP – 3 lutego 2013 r.

¹⁰ Odnalezienie – 22 października 2012 r., zakończenie poszukiwań w KSIP – 1 lutego 2013 r.

¹¹ Odnalezienie – 3 października 2012 r., zakończenie poszukiwań w KSIP – 12 czerwca 2013 r.

¹² Odnalezienie – 30 maja 2014 r., zakończenie poszukiwań w KSIP – 14 sierpnia 2014 r.

Lubelski w dokonanie sprawdzenia zaginionego w miejscu zamieszkania, podczas gdy poszukiwany przebywał już w ośrodku wychowawczym.

(Dowód: akta kontroli str. 97, 248)

W przypadku sprawy o sygnaturze KW-26398/2014 odwołanie poszukiwań w KSIP nastąpiło w wyniku działań kontrolera NIK, który zwrócił uwagę, że MOW w Podzamczu przekazał do Komisariatu informację z prośbą o odwołanie poszukiwań w ww. sprawie.

(Dowód: akta kontroli str. 209, 217-219)

P.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak wyjaśnił, że opóźnienia w rejestracji informacji o odnalezieniu osoby były spowodowane tym, że policjant prowadzący poszukiwania w znacznej mierze realizował w tym okresie służby patrolowe w trakcie których, nie wykonywał czynności biurowych.

(Dowód: akta kontroli str. 206)

1.4. Postępowania dotyczące poszukiwania obywateli polskich za granicą

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą KP Chęciny prowadził cztery sprawy¹³, w których zaginięcie osoby związane było z jej wyjazdem poza terytorium Polski. W przypadku dwóch spraw o numerach: KW-JED-31082/2014 oraz KW-JED-24339/2014 funkcjonariusze KP Chęciny przeprowadzili czynności wymagane zarządzeniem nr 124 w terminach wynikających z ww. zarządzenia.

W przypadku sprawy o sygnaturze Ldz-KPC-MG-5473/163/12, 20 listopada 2012 r. funkcjonariusz KP Chęciny przyjął zawiadomienie o zaginięciu. Z informacji uzyskanych w toku sporządzania zawiadomienia wynikało, że 4 września 2012 r. osoba zaginiona wyjechała do Szkocji i od 24 września 2012 r. nie ma z nią kontaktu. W dniu 28 lutego 2013 r. tj. po upływie 99 dni od zgłoszenia zawiadomienia kierownik Referatu Kryminalnego przesłał do Wydziału Wywiadu Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach (dalej: WWK KWP w Kielcach) wniosek o poszukiwanie osoby zaginionej za granicą. Ponieważ przesłany wniosek był niezgodny z obowiązującym wzorem WWK KWP w Kielcach poinformował jednostkę poszukującą o konieczności pilnego przesłania wniosku zgodnego z wytycznymi zarządzenia nr 124. Poprawiony wniosek wpłynął do WWK KWP w Kielcach 20 marca 2013 r. następnie 21 marca został przekazany do Biura Międzynarodowej Współpracy Policji KGP, tj. 119 dni od zgłoszenia zaginięcia.

W sprawie tej poszukiwania osoby zaginionej zakończono 6 października 2013 r. tj. blisko 9 miesięcy od daty przyjęcia zawiadomienia. Podstawę zakończenia stanowiło nawiązanie kontaktu z osobą zaginioną przez rodzinę.

(Dowód: akta kontroli str. 233-237, 249-256)

W dniu 24 marca 2014 r. funkcjonariusz KP Chęciny przyjął zawiadomienie o zaginięciu osoby, z którego wynikało że jest ono związane z wyjazdem poszukiwanego za granicę w celach zarobkowych. W sprawie tej o sygnaturze KW-JED-14733/14 funkcjonariusz KP Chęciny prowadzący poszukiwania nie wystąpił za pośrednictwem oficera kontaktowego będącego w strukturze komendy wojewódzkiej do Komendy Głównej Policji z wnioskiem o wszczęcie poszukiwania za granicą. W dniu 25 kwietnia do KP Chęciny wpłynęło pismo od Komendanta Placówki Straży Granicznej w Krakowie-Balicach, zawierające informację, że poszukiwany zgłosił się do odprawy paszportowej po przylocie samolotu rejsowego z Londynu.

(Dowód: akta kontroli str. 238-250)

¹³ Ldz-KPC-MG-5473/163/12, KW-JED-14733/2014, KW-JED-31082/2014, KW-JED-24339/2014.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Prowadzenie czynności poszukiwawczych w sprawie o sygnaturze Ldz-KPC-MG-5473/163/12 w sposób niezgodny z postanowieniami § 9 ust. 2 pkt 4 oraz § 13 ust. 1 i 2 zarządzenia nr 124 poprzez zaniechanie działań w celu oznaczenia kodu genetycznego materiału biologicznego pochodzącego od osoby zaginionej, oraz nieuzasadnioną zwłokę w złożeniu wniosku o poszukiwanie osoby zaginionej za granicą.

(Dowód: akta kontroli str. 150-151, 233-236)

Zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 4 zarządzenia nr 124 zlecenie oznaczenia kodu genetycznego materiału biologicznego pochodzącego od osoby zaginionej lub osób z nią spokrewnionych celem porównania go z profilami zarejestrowanymi w bazie danych DNA powinno nastąpić w terminie 180 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu. Na podstawie § 13 ust. 1 i 2 zarządzenia nr 124 policjant prowadzący poszukiwanie osoby zaginionej występuje za pośrednictwem oficera kontaktowego w Komendzie Wojewódzkiej Policji do biura Komendy Głównej Policji właściwego do koordynowania poszukiwań międzynarodowych z wnioskiem o wszczęcie poszukiwania za granicą, w przypadku gdy:

- 1) zaginięcie osoby ma związek z wyjazdem na terytorium państwa nienależącego do obszaru Schengen;
- 2) w trakcie wykonywania czynności poszukiwawczych uzyskano wiarygodną informację wskazującą na pobyt osoby zaginionej na terytorium kraju nienależącego do obszaru Schengen.

W ww. sprawie wniosek o poszukiwanie osoby zaginionej za granicą został skierowany do WWK KWP w Kielcach dopiero po upływie 99 dni od zgłoszenia zawiadomienia.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość byli M. Głuch funkcjonariusz prowadzący sprawę oraz st. asp. Arkadiusz Nowak kierownik Referatu Kryminalnego KP Chęciny, bezpośrednio nadzorujący pracę funkcjonariusza.

Jak wyjaśnił p.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak: *prowadzący dokonał rejestracji zaginionego w systemach KSIP i SIS, które to dostępne są na obszarze strefy Schengen. Prowadzący zwrócił się z opóźnieniem o prowadzenie poszukiwań poza terytorium RP z uwagi na brak specjalistycznego przeszkolenia. W zakresie przyczyny nie zlecenia oznaczenia kodu genetycznego p.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak wyjaśnił: policjant prowadzący poszukiwanie z uwagi na obciążenie służbami patrolowymi nie dokonał oznaczenia profili DNA zaginionego, a następnie z uwagi na przyjęcie oświadczenia ustalającego miejsce pobytu nie kontynuował zlecenia DNA.*

(Dowód: akta kontroli str. 206-207)

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uznanie, gdyż ustalenie miejsca pobytu poszukiwanego nastąpiło dopiero 292 dni po przyjęciu zawiadomienia o zaginięciu osoby (zakończenie sprawy w KSIP 332 dni po przyjęciu zawiadomienia).

W ocenie NIK, opieszale działania KP Chęciny w powyższej sprawie przyczyniły się do wydłużenia poszukiwań osoby zaginionej.

2. W sprawie o numerze KW-JED-14733/14 funkcjonariusz KP Chęciny prowadzący poszukiwania nie wystąpił za pośrednictwem oficera kontaktowego będącego w strukturze komendy wojewódzkiej do Komendy Głównej Policji z wnioskiem o wszczęcie poszukiwania za granicą, pomimo ewidentnych przesłanek

występujących w momencie przyjmowania zawiadomienia o zaginięciu. Obowiązek przesłania ww. informacji wynikał z § 13 ust. 2 zarządzenia 124, który stanowił: *Policjant prowadzący poszukiwanie osoby zaginionej występuje do komórki, o której mowa w ust. 1, za pośrednictwem oficera kontaktowego z wnioskiem o wszczęcie poszukiwania za granicą, w przypadku gdy:*

- 1) *zaginięcie osoby ma związek z wyjazdem na terytorium państwa nienależącego do obszaru Schengen;*
- 2) *w trakcie wykonywania czynności poszukiwawczych uzyskano wiarygodną informację wskazującą na pobyt osoby zaginionej na terytorium kraju nienależącego do obszaru Schengen.*

(Dowód: akta kontroli str. 174-175, 238-244)

Z wyjaśnień udzielonych przez p.o. Komendanta st. asp. Arkadiusza Nowaka wynika, że przyczyną ww. nieprawidłowości było obciążenie służbami patrolowymi policjanta prowadzącego sprawę. Komendant dodał, że w terminie 30 dni ustalono miejsce pobytu poszukiwanego.

(Dowód: akta kontroli str. 206)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

NIK zwraca uwagę, że w sprawie o sygnaturze KW-JED-24339/2014 policjant KP Chęciny prowadzący poszukiwanie przesłał informacje do biura Komendy Głównej Policji właściwej do koordynowania poszukiwań międzynarodowy z pominięciem oficera kontaktowego w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Kielcach.

1.5. Postępowanie w zakresie porwań rodzicielskich¹⁴

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą KP Chęciny nie prowadził spraw dotyczących porwań rodzicielskich.

(Dowód: akta kontroli str. 40-41)

1.6. Wykorzystanie systemu Child Alert¹⁵

Opis stanu
faktycznego

W okresie od 20 listopada 2013 r. do zakończenia kontroli w KP Chęciny nie występowały przypadki zaginięcia osób, w których zostały spełnione kryteria umożliwiające uruchomienie systemu Child Alert.

(Dowód: akta kontroli str. 40-41)

1.7. Działania związane z identyfikacją nieznanych zwłok

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą Komisariat nie prowadził postępowań związanych z identyfikacją NN zwłok.

(Dowód: akta kontroli str. 226)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w obszarze działań związanych z poszukiwaniami osób zaginionych.

¹⁴ Stosownie do postanowień § 2 ust. 1 pkt 5 zarządzenia nr 124, porwanie rodzicielskie jest sytuacją, w której jedno z rodziców lub opiekunów posiadających pełną władzę rodzicielską bez woli i wiedzy drugiego z nich pod pretekstem krótkotrwałego pobytu wywozi lub zatrzymuje osobę małoletnią na stałe, pozbawiając tym samym drugiego rodzica lub opiekuna posiadającego pełną władzę rodzicielską możliwości utrzymywania kontaktu z małoletnim w przysługującym mu zgodnie z prawem zakresie.

¹⁵ Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 21 zarządzenia nr 124, Child Alert jest systemem wsparcia poszukiwań uprowadzonych i zaginionych osób małoletnich, mający na celu natychmiastowe poinformowanie jak największej liczby osób o prowadzonych przez Policję poszukiwaniach osoby małoletniej za pośrednictwem mediów interaktywnych oraz środków masowego przekazu, w szczególności: telewizji, Internetu, radia, tablic reklamowych.

2. Współpraca z innymi podmiotami

W przypadku trzech z 24 kontrolowanych postępowań poszukiwawczych KP Chęciny współpracował z podmiotami pozapolicyjnymi w zakresie prowadzenia czynności poszukiwawczych. W sprawie o sygnaturze Ldz-KPC-MG-5473/163/12 KP Chęciny wysłał 9 marca 2013 r. pismo do Ośrodka Pozaszkolnej Nauki Języków Obcych i Usług Lingwistycznych i Wydawnictw, biura za pośrednictwem którego poszukiwany udał się do pracy za granicę, z prośbą o udzielenie pilnych informacji związanych z organizacją wyjazdu. W odpowiedzi dyrektor ośrodka 18 marca 2013 r. poinformował o fakcie skierowania przez agencję poszukiwanego do pracy na farmie w Szkocji. Do pisma załączono informację pracodawcy brytyjskiego o opuszczeniu przez poszukiwanego miejsca pracy wraz z dziewięcioma innymi pracownikami po niespełna czterech dniach od przyjazdu.

(Dowód: akta kontroli str. 284-287)

W ww. sprawie KP Chęciny zwracał się również 25 czerwca 2013 r. z wnioskiem o udostępnienie danych dotyczących ewidencji świadczeń medycznych poszukiwanego do Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia oraz 10 marca 2013 r. do Dyrektora Zarządu Kontroli Ruchu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej z prośbą o ustalenie czy poszukiwany przekraczał granicę RP. KP w Chęcinach nie uzyskał odpowiedzi na powyższe pytania i nie podjął działań monitorujących mających na celu uzyskanie żądanych informacji.

(Dowód: akta kontroli str. 288-290)

W trakcie poszukiwań osoby zaginionej kategorii I z zanikami pamięci (KW-JED-17236/2014) Komisariat współpracował z dwoma jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej. Działania jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia i poszukiwaniu zaginionego.

(Dowód: akta kontroli str. 259, 278-280)

W sprawie o sygnaturze KW-JED-14733/2014 KP Chęciny otrzymał od Komendanta Placówki Straży Granicznej w Krakowie-Balicach informację o zgłoszeniu się do odprawy paszportowej poszukiwanego przez Komisariat. Funkcjonariusz KP Chęciny w odpowiedzi na informację poprosił o pobranie od poszukiwanego oświadczenia o miejscu aktualnego pobytu.

(Dowód: akta kontroli str. 245-247)

W przypadku pozostałych 21 spraw objętych badaniem KP Chęciny nie współpracował z innymi niż Policja służbami państwowymi, ani podmiotami prywatnymi przy prowadzeniu działań poszukiwawczych.

(Dowód: akta kontroli str. 138-139, 141, 143-144, 146, 148, 153-154, 156-157, 159-160, 162-163, 165, 167-168, 170, 172, 180-181, 183-184, 186-187, 189-190, 192-193, 195, 197, 199)

KP Chęciny nie posiadał informacji na temat rozlokowania grup ratowniczo-poszukiwawczych. Jak wyjaśnił p.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak: *wszelkiego rodzaju decyzje w zakresie skorzystania z pomocy ww. formacji w trakcie czynności poszukiwawczych, a w szczególności związanych z penetracją terenów, w tym trudno dostępnych lub niebezpiecznych na wniosek dowódcy poszukiwań w porozumieniu z oficerem dyżurnym KMP w Kielcach dysponuje stanowisko kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.*

(Dowód: akta kontroli str. 293)

Z anonimowej ankiety przeprowadzonej wśród funkcjonariuszy KP Chęciny prowadzących czynności poszukiwawcze wynika, że w okresie objętym kontrolą w KP Chęciny nie wystąpiły przypadki nie podejmowania czynności poszukiwawczych z uwagi na brak podstaw prawnych do ich przeprowadzenia.

W sprawie o sygnaturze Ldz-KPC-MG-5473/163/12 dotyczącej osoby zaginionej kategorii II funkcjonariusz KP Chęciny wystąpił do Wydziału Techniki Operacyjnej KWP w Kielcach o ustalenie bilingów rozmów wchodzących i wychodzących z telefonu osoby zaginionej oraz lokalizacji logowania telefonu komórkowego do stacji bazowej sieci.

Z wyjaśnień p.o. Komendanta st. asp. Arkadiusza Nowaka wynika, że czynność ta była spowodowana koniecznością weryfikacji uzasadnionego podejrzenia, iż osoba zaginiona mogła stać się ofiarą przestępstwa.

(Dowód: akta kontroli str. 212, 294-296, 298)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niepodjęciu przez KP Chęciny działań mających na celu uzyskanie odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji skierowane, w sprawie nr Ldz-KPC-MG-5473/163/12, do Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Dyrektora Zarządu Kontroli Ruchu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej.

(Dowód: akta kontroli str. 289-290)

P.o. Komendant st. asp. Arkadiusz Nowak wyjaśniając przyczyny braku działań monitorujących wskazał na: *nieumyślne przeoczenie tego faktu, które to było spowodowane nadmiernym obciążeniem służbowym w okresie prowadzenia sprawy innymi czynnościami służbowymi.*

(Dowód: akta kontroli str. 211-212)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w obszarze współpracy z innymi niż Policja służbami państwowymi i podmiotami prywatnymi w zakresie prowadzenia czynności poszukiwawczych.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na przypadki różnej interpretacji przez jednostki policji postanowień § 11 zarządzenia nr 124 oraz § 8 zarządzenia pf-670/11 Komendanta Głównego Policji z 7 czerwca 2011 r. regulujących kwestie właściwości miejscowej jednostki policji, w sytuacji zgłoszenia zaginięcia związanego z niepowrotem nieletniego do ośrodka wychowawczego z udzielonej przepustki. W jednym z kontrolowanych przypadków doszło do sytuacji, w której wszczęcia poszukiwań nie dokonała ani jednostka właściwa dla miejsca zamieszkania nieletniego, ani jednostka właściwa miejscowo dla miejsca z którego nieletni oddalił się samowolnie lub do którego nie powrócił w wyznaczonym terminie.

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o:

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

1. Podjęcie działań mających na celu zapewnienie prowadzenia przez funkcjonariuszy KP Chęciny czynności poszukiwawczych zgodnie z postanowieniami zarządzenia nr 124.
2. Wprowadzanie na bieżąco do KSIP informacji w zakresie odnalezienia osoby poszukiwanej.
3. Podejmowanie działań monitorujących w sytuacji niezyskania od podmiotów pozapolicyjnych żądanych przez siebie informacji dotyczących osób poszukiwanych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo
zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia 13 października 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Wicedyrektor
Tadeusz Mikołajewicz

Krzysztof Kopeć
inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis